

Tidstyveri

– Momo og Tidstyvene *som opera*

Af Peter Wang

Det er i grunden lidt ejendommeligt, at Michael Endes roman fra 1973 ikke er blevet udsat for musikalsk behandling før nu. Ud over at være en vidunderlig børnebog og en ætsende kritik af den moderne konkurrencestat er Momo og Tidstyvene også et essay om et af filosofiens sværeste spørgsmål: Hvad er tid?

Publikumssucces

At dømme efter det massive bifald fra et propfyldt tilhørerrum, var urpremieren på Holmen en dundrende succes for et publikum, hvis gennemsnitsalder var sænket betragteligt i forhold til den normale. Anna Bros libretto over Michael Endes roman var da også sat flot i scene med et væld af farvestrålende ideer, som gjorde operaen spektakulært og fantasibefordrende teater. Den relativt modernistiske og krast dissonante musik, har næppe heller være nogen uoverkommelig barriere for det unge og endnu-ikke-fordomsfyldte publikum.

Hvis man bag disse bemærkninger alligevel sporer en vis skepsis overfor forestillingen, beror det på andre forhold.

Opera for unge

Da forestillingen angiveligt er rettet mod et publikum fra syv til 77, må den første fordring være, at dialogen – og dermed hele handlingen – er umiddelbart forståelig uden brug af tekstanlæg. Denne fordring kunne have været opfyldt ved et mere deklamatorisk tonesprog og større anvendelse af tale i stedet for sang, hvilket handlingen i øvrigt klart lægger op til. Var det eksempelvis ikke nærliggende konsekvent at lade de grå tidstyre tale og at overlade den poetiske sang til de bestjålne? Sagt lidt anderledes var forestillingen måske lidt for meget ”opera” i den fordomsfyldte forstand, der trives blandt kunststartens fjender. Måske havde den stået sig ved at være musikteater med fortrinsvis talt dialog med illustrerende musik.

Musik og Tid

Af en bestemt grund havde jeg som ASCOLTA udsendte medarbejder set frem til netop denne forestilling med store forventninger, fordi Michael Endes roman jo handler om ’tid’ og ’tidens gang’.

Tiden er noget mærkeligt noget:

Man kan tale om ”fysisk tid”, hvilket er den tid, vi kender fra uret, og som går med en bestemt hastighed. Men man kan også tale om ”oplevet tid”, der sommetider går langsomt, sommetider hurtigt.

Musikken skaber på en måde en forbindelse mellem disse former for tid:

Når et musikstykke går langsomt (Adagio, Largo) eller hurtigt (Allegro, Presto) betyder det faktisk, at det iscenesætter tiden, som sneglende sig afsted eller løbende. Ofte har et musikstykke flere tidslag, hvoraf nogle går langsomt, mens andre går lynhurtigt. Musikken kan også lyde som om, tiden går helt i stå og måske endda nærmest forvandler sig til rum. Den kan også skabe forventninger til fremtiden og erindringer om fortiden, men den kan også netop undgå at gøre nogen af delene.

”Hvis du spørger mig, hvad tiden er, ved jeg det ikke! Hvis du ikke spørger mig, ved jeg det godt!”, sagde allerede kirkefaderen Augustin engang i oldtiden.

Momo og tiden

Når romanens og operaens Mester Sekundius Minutius Hora er oldgammel det ene øjeblik og ung og frisk det næste, lyder det som, at tiden kan gå både fremad og baglæns. En anden mærkelig tid finder man hos skildpadden Kassiopeia: ”Jo langsommere, du går, des hurtigere kommer du frem”. Det, jeg især havde set frem til i denne urpremiere var, hvorledes komponisten havde komponeret en musik, som afdækkede alle disse aspekter af tiden – og måske flere endnu.

Men netop det musikalske aspekt af operaen var lidt skuffende, fordi den trods sin ret høje dissonansgrad egentlig var ’mainstream-modernisme’.

Al i alt

Men alt i alt er operaen bestemt et besøg værd og det er prisværdigt, at et så bredt favnende operaprojekt, der blandet de utallige medvirkende også involverer solister og børnekor fra Sankt Annæ Gymnasium.

Forestillingen spiller på søndage helt frem til 10. december (dog ikke 12. november) kl. 15.00. Se OPERAKALENDEREN i ASCOLTA.

Angående de mange medvirkende henvises til Operaens hjemmeside.

****(**)